

Nr 78.

Av herr **Gustavson, John, m. fl.**, i anledning av
*Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag
till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.*

Av de under femte huvudtiteln i årets statsverksproposition upptagna anslagen tilldraga sig tvenne ur vissa synpunkter särskild uppmärksamhet.

För fattigvård och barnavård enligt den s. k. nordiska fattigvårdskonventionen med Danmark, Norge och Finland begäres ett anslag av 800,000 kronor. Vidare begäres ett anslag av 1,650,000 kronor huvudsakligen för bestridande av statsverkets kostnader för fattigvård åt icke svenska medborgare — med undantag av danskar, finnar och norrmän — samt åt personer med oklar hemortsrätt m. m.

Dessa anslagsäskanden synas vara av natur att icke föranleda någon erinran, med hänsyn till förhållandena.

Något annorlunda ställer det sig ifråga om det anslag för flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m., som begäres att utgå med ett belopp av 800,000 kronor. Redan när anslaget år 1939 första gången begärdes, riktades en viss kritik däremot, som särskilt vände sig mot anslaget användning för yrkesutbildning. Ävenledes framfördes påyrkande att anslaget användning skulle mera inriktas på att lämna flyktingarna hjälp för uppehälle och avresa ur landet. Farhågor ansågos nämligen föreligga för att anslaget skulle verka i riktning att befordra de politiska flyktingarnas ur flera synpunkter icke önskvärda kvarstannande i landet.

Särskilt ifrågasattes om icke meddelandet av svensk yrkesutbildning skulle kunna ha sådan verkan. Däremot anfördes då förklaringar, bland annat avseende att ådagalägga grundlösheten av farhågorna för att i vårt land skulle uppstå ett konstant hjälpbehövande klientel av icke önskvärd art.

Socialstyrelsens yttrande i ärendet ger emellertid vid handen, att utvecklingen kommit att gå i den riktning, som då befarades, och att vi nu stå inför *ett allt större problem* av mera konstant karaktär. Anledningen till svårigheterna synes icke heller enbart — väl icke ens till övervägande del — kunna förklaras vara att hänföra till den omständigheten att krigshändelserna omöjliggjort de politiska flyktingarnas s. k. vidareresa. I vart fall har icke på grund av krigshändelserna vägen över våra östra grannländer spärrats. Däremot torde särskild uppmärksamhet böra fästas vid socialstyrelsens erinran om, att svårigheterna för flyktingarna att erhålla eller få kvarstanna i arbetsanställning ökats genom utvecklingen på arbetsmarknaden.

I samband med anslagsäskandet lämnas några uppgifter angående den hjälpverksamhet till förmån för dessa flyktingar, som i vårt land enskilt be-

drives. Därav framgår att den hjälpverksamhet, som utövas av arbetarrörelsens flyktingshjälp uppskattas till 140,000 kronor för tiden 1 januari—30 juni 1941 och till 280,000 kronor för tiden 1 juli 1941—30 juni 1942. Vidare beräknas den mosaiska församlingens hjälpkommittés utgifter för hjälp åt sina trosfränder bland flyktningarna till 420,000 kronor för första halvåret 1941 och till 840,000 kronor för tiden 1 juli 1941—30 juni 1942.

Dessa uppgifter belysa på sitt sätt vissa sidor av det problem det här är fråga om, på vilka emellertid icke skall ingås i detta sammanhang. Såsom en konsekvens av den utveckling, som givits åt flyktingsproblemet, har i propositionen begärts att anslaget för flyktingshjälpen, som förut utgått med 500,000 kronor, i år föreslås höjt med ej mindre än 60 procent eller till ovan nämnda 800,000 kronor. Det nuvarande statsfinansiella läget synes dock icke inbjuda till anslagsökningar av detta slag, så mycket mera som många anslag till behjärtansvärda svenska ändamål av ekonomiska skäl ha måst vidkännas nedprutningar. Den hjälp genom fattigvården, som står svenska medborgare till buds när så tarvas, står även öppen för utlänningar, som äro i behov därav. Såsom nämnt upptages även särskilt anslag för att av statsmedel hålla kommunerna skadeslösa därför. Under förevarande omständigheter tala sålunda vägande skäl bestämt emot en höjning av anslaget. Här om året framfördes från statsrevisorernas sida vissa erinringar angående handhavandet av anslaget för flyktingshjälpen. Av departementschefens uttalande i samband med anslagsäskandet framgår även, att åtgärder för större enhetlighet och en förbättrad kontroll av detta anslag alltfört äro av nöden. Denna omständighet synes knappast heller tala för att i nuvarande läge anslaget höjes.

Under åberopande av vad som sålunda anförts hemställes,

att anslaget för bidrag till flyktingar, yrkesutbildning m. m. för budgetåret 1941/42 måtte nedsättas från i propositionen föreslagna 800,000 kronor till 500,000 kronor, d. v. s. till samma belopp som under innevarande budgetår.

Stockholm den 23 januari 1941.

John Gustavson
i Guntorp.

Ivar Persson
i Skabersjö.

B. A. Nilsson.

A. R. Aronsson.
